A4. Analiza situatiei existente la nivel local si national si organizarea de consultari pentru sustinerea si promovarea dezvoltarii la nivel local

A4.1.- Realizarea unei unei diagnoze institutionale pe doua paliere

PRINCIPII ORIZONTALE

ELEMENTE GENERALE PRIVIND PRINCIPIILE ORIZONTALE

Prezentul material are ca obiectiv informarea si constientizarea persoanelor din grupul tinta si se adreseaza acestora pentru integrarea obiectivelor specifice in cadrul tuturor proceselor, proiectelor etc la care participa, privind:

- Dezvoltarea durabila
- Egalitatea de sanse

Egalitatea de șanse și dezvoltarea durabilă

- reprezintă premise pentru o creștere economică bazată pe inovare, incluziune socială și sustenabilitate, cele două principii fiind complementare. Egalitatea de șanse stă la baza unui sistem social stabil și sustenabil, iar dezvoltarea durabilă presupune asigurarea unui nivel decent de trai pentru generația actuală, fără a neglija însă nevoile generațiilor următoare.
- sunt valori de bază ale Uniunii Europene, afirmate atât de Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) cât și de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (CDFUE).

Aceste valori sunt transpuse la nivel politic în documentele strategice ale Uniunii Europene, inclusiv în Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, iar respectarea lor este reglementată prin regulamente și obligatorie pentru toți beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul perioadei de programare 2014-2020 prin Fondurile Europene Structurale și de Investiții

Principiile orizontale sunt integrate pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectelor, pornind de la momentul pregătirii și până la finalizarea acestora.

Tematica egalității de șanse și de tratament reunește ca principii de bază, așa cum sunt ele promovate în cadrul regulamentelor Fondurilor Europene Structurale și de Investiții 2014-2020, egalitatea de șanse și tratament între bărbați și femei (egalitatea de gen) și nediscriminarea.

Pentru a promova egalitatea de șanse și tratament este nevoie să se acorde atenție accesibilității pentru toți cetățenii la serviciile, spațiile și infrastructura care sunt furnizate sau deschise publicului. În plus, egalitatea de șanse trebuie privită în contextul schimbărilor demografice, din perspectiva efectelor îmbătrânirii populației și a eliminării decalajelor dintre generații.

Pe de altă parte, tematica dezvoltării durabile vizează ca obiective specifice, așa cum sunt ele promovate în cadrul regulamentelor Fondurilor Europene Structurale şi de Investiţii 2014-2020, protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, conservarea şi protejarea biodiversităţii, dezvoltarea capacităţii de a rezista la producerea dezastrelor, precum și prevenirea și gestionarea riscurilor.

DEZVOLTARE DURABILA

Dezvoltarea durabila a fost definită in raportul „Our common future" (Viitorul nostru comun – cunoscut si ca raportul Brundtland), elaborat de Comisia Mondială pentru Mediu si Dezvoltare din cadrul Organizatiei Natiunilor Unite, in anul 1987, astfel: „Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmăreste nevoile prezentului, fără a compromite posibilitatea generatiilor viitoare de a-si satisface propriile nevoi."

Termenul de "Durabilitate" a fost impus în vara lui 1992, după Conferinţa privind mediul şi dezvoltarea, organizată de Naţiunile Unite la Rio de Janeiro.

Durabilitatea pleacă de la ideea că activităţile umane sunt dependente de mediul înconjurător şi de resurse. Sănătatea, siguranţa socială şi stabilitatea economică a societăţii sunt esenţiale în definirea calităţii vieţii.

Discuţiile prin care s-a ajuns în final la dezvoltarea durabilă au început la începutul anilor '70. În 1972, Conferinţa privind Mediul Ambiant care a avut loc la Stockholm a pus pentru prima dată în mod serios problema deteriorării mediului înconjurător în urma activităţilor umane care pune în pericol însuşi viitorul omenirii. În 1983, îşi începe activitatea Comisia Mondială pentru Mediu şi Dezvoltare (WCED), condusă de Gro Bruntland, după o rezoluţie adoptată de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite.

Conceptul de dezvoltare durabilă (sau sustenabilitatea) cunoaşte o largă utilizare iar în zilele noastre, aproape totul se desfăşoară sub sigla dezvoltării durabile: societatea se dezvoltă prin aplicarea dezvoltării durabile; învăţământul trebuie să devină durabil; industria sau agricultura se dezvoltă durabil; cercetarea trebuie să susţină dezvoltarea durabilă ; resursele de apă (sau de alt fel) trebuie utilizate durabil, etc.

Ca principiu, dezvoltarea durabilă este necesar a fi aplicată în toate domeniile de activitate, în scopul satisfacerii nevoilor materiale de bază, pentru a oferi resursele de optimizare a calităţii vieţii în ceea ce priveşte sănătatea şi educaţia. Dezvoltarea economică în special, ca orice alt tip de dezvoltare, necesită măsuri de eficientizare a resursei umane în special, dar şi a altor tipuri de resurse, în general. „Una dintre provocările majore ale dezvoltării durabile este de a găsi căi de încurajare a activităţilor economice prietenoase pentru mediul înconjurător şi a descuraja

activitățile care provoacă deteriorări ale mediului (poluarea aerului, apelor și solului, respectiv subsolului).

Dezvoltarea durabila are trei dimensiuni:

- ecologica – care pune accentul pe prezervarea mediului inconjurător, pe reducerea impactului negativ al activitătilor umane asupra acestuia si pe adaptarea la schimbările climatice;
- economica – care se preocupă de asigurarea bunăstării, prin decuplarea cresterii economice de consumul de resurse neregenerabile, si favorizează investitiile in cercetare-dezvoltare si inovare;
- sociala – care subliniază importanta investitiilor in educatie si sănătate, ca o preconditie pentru incluziunea socială, a preocupării pentru generatiile următoare si, nu in ultimul rand, a dezvoltării unui model de guvernantă in care procesul decizional tine cont de toti acesti factori.

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între sistemele socio-economice și elementele capitalului natural. Dezvoltarea durabilă urmărește și încearcă să găsească un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om/mediu, fie că e vorba de mediul înconjurător, economic sau social.

Dezvoltarea durabilă vizează eliminarea disparităților în accesul la resurse, atât pentru comunitățile sărace ori marginalizate, cât și pentru generațiile viitoare, încercând să asigure fiecărei națiuni oportunitatea de a se dezvolta conform propriilor valori sociale și culturale, fără a nega altor națiuni ori generațiilor viitoare acest drept.

Descrieri uzuale ale dezvoltării durabile:

- Cea mai cunoscută și mai citată definiție generală a conceptului de dezvoltare durabilă este cuprinsă în așa-numitul Raport Brundtland al Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare: "dezvoltarea durabilă este dezvoltarea ce satisface nevoile prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi."
- „Prin urmare, pot spune că pământul aparține fiecărei generații pe durata existenței sale, care i se cuvine pe deplin și în intregime, nici o generație nu poate face datorii mai mari decât pot fi plătite pe durata propriei existențe"- Thomas Jefferson, 6 Septembrie , 1789.
- „Durabilitatea se referă la capacitatea unei societăți, ecosistem, sau orice asemenea sistem existent de a funcționa continuu într-un viitor nedefinit fără a ajunge la epuizarea resurselor cheie"- Robert Gilman, Președinte Institutului Context.
- „Durabilitatea este doctrina de urgență prin care dezvoltarea și progresul economic trebuie să aibă loc și să se mențină de-a lungul timpului, în limitele stabilite de ecologie în sensul cel mai larg - prin interdependența ființelor umane și slujbelor lor, biosferei și legilor fizicii și chimiei care o guvernează...Rezultă că protecția mediului și dezvoltarea economică sunt întradevăr procese antagonice" – William D. Ruckelshaus, „Toward a Sustainable World," Scientific American, September 1989.
- Cuvântul durabil (de susținere) are rădăcini în limba latină, subtenir însemnând „a stăvili/reține" sau „a sprijini de jos". O comunitate trebuie să fie sprijinită de jos-de către locuitorii actuali și viitori. Unele locuri, prin combinarea specifică a caracteristicilor fizice, culturale și poate spirituale, inspiră oamenii să aibă grijă de comunitatea lor. Acestea sunt locurile în care durabilitatea are cele mai mari șanse de existență (menținere) – Muscoe Martin, „A Sustainable Community Profile," from Places, Winter 1995

Interactiunile dintre cele trei dimensiuni (societate, economie si mediu) implica atat sinergii si convergente, fluxuri de interpropulsare, cat si divergente, locuri inguste, nepotriviri mai mult sau mai putin ireconciliabile, care se cer negociate si nu pot fi rezolvate fara a renunta la unele in favoarea altora.

Dezvoltarea durabila presupune de asemenea cunoasterea si anticiparea dorintelor generatiilor viitoare. Intrucat orice analiza care abordeaza problema sustenabilitatii este nevoita sa faca anticipari asupra viitorului, ea antreneaza inevitabil elemente de incertitudine.

Dezvoltarea sustenabila deschide noi orizonturi de cercetare prin luarea in considerare a externalitatilor (pozitive sau negative) generate de activitatile umane.

Externalitatile nu se manifesta doar in legatura cu problemele de mediu. Ele sunt prezente si in legatura cu tehnologia, educatia si formarea resurselor de munca.

Dezvoltarea durabila pune in balanta in primul rand satisfacerea nevoilor umane prezente si ale generatiilor viitoare, care reprezinta obiectivul central de urmarit.

Implicarea unei asemenea conceptii asupra posibilitatilor de surmontare a decalajelor care despart tarile sarace de cele dezvoltate din punct de vedere economic dau nastere unor dezbateri aprinse. Nici tarile bogate nu sunt dispuse sa isi limiteze voluntar posibilitatile de crestere. Ipoteze cresterii zero vine in contradictie cu una din premisele fundamentale ale stiintei economice, conform careia scopul actiunii economice consta in maximizarea rezulatelor – in paralel cu minimizarea eforturilor- si in special cu axioma ca maximizarea profitului reprezinta motivatia fiecarui intreprinzator

Implicarea activă a oamenilor în dezvoltarea societății

Fiecare om, conștient sau nu, poate contribui la dezvoltarea durabilă. De fapt, se poate vorbi de o gândire de durată atunci când se colectează (depun) deșeuri din plastic sau hârtie în locurile special amenajate.

La nivel industrial, lucrurile s-au mișcat mult mai repede. Astfel, multe fabrici folosesc deșeuri drept combustibil, iar în anumite localități se încearcă implementarea unor sisteme de încălzire casnică pe bază arderii deșeurilor. Unele companii au conștientizat importanța economică (dar și ecologică) a recuperării și refolosirii deșeurilor.

Planul de Acțiune pentru Mediu reprezintă un instrument de sprijin dat comunităților în stabilirea priorităților în ceea ce privește problemele de mediu. El constituie un proces dinamic a cărui evoluție este continuă datorită dezvoltării în timp a factorilor economici și sociali. Realizarea

acestuia se bazează pe o împletire de strategii şi capacităţi instituţionale şi investiţionale, astfel încât resursele financiare naţionale disponibile să fie optim utilizate.

Planul Naţional de Acţiune pentru Protecţia Mediului este un instrument de implementare al politicilor din domeniu, prin promovarea, susţinerea şi urmărirea realizării celor mai importante proiecte cu impact semnificativ asupra mediului în vederea aplicării şi respectării normelor interne şi a directivelor Uniunii Europene. Planul Regional de Acţiune pentru Mediure prezintă un instrument sectorial care trebuie să creeze suportul dezvoltării durabile unei regiuni, fiind parte integrantă a unui proces larg de stabilire a unui consens privind abordarea problemelor de mediu şi a modului de soluţionare a acestora. Planul Local de Acţiune pentru Protecţia Mediului reprezintă strategia pe termen scurt, mediu şi lung pentru soluţionarea problemelor de mediu în cadrul unui judeţ prin abordarea principiilor dezvoltării durabile şi în deplină concordanţă cu planurile, strategiile şi alte documente legislative specifice, existente la nivel local, regional şi naţional. Agenda Locală 21 reprezintă un proces de planificare participativă în domeniul dezvoltării durabile, proces orientat spre integrarea valorilor şi principiilor de dezvoltare durabilă în politicile şi acţiunile autorităţilor locale, implicarea cetăţenilor în procesul decizional la nivel local, promovarea parteneriatelor între sectoarele sociale.

Societatea durabila

Lester R. Brown a creat în 1974 „Worldwatch Institute" şi este promotorul unor serii de studii, materializate în rapoartele anuale privind progresele pe calea structurării unei societăţi durabile: "Starea lumii" sau „Semne vitale".

Lester R. Brown atrage atenţia, în lucrarea „Planul B 2.0" asupra conflictului dintre civilizaţia industrială şi mediul ambiant şi menţionează corelat aspecte ca:

- tendinţa de epuizare a resurselor naturale de energie, de materii prime şi de hrană
- consumarea resurselor regenerabile într-un ritm superior capacităţii lor de regenerare
- deteriorarea fizică şi poluarea unor factori vitali de mediu: apă, aer, sol.

În acest context, Brown punctează importanța reciclării deșeurilor.

O societate durabilă este, o societate care își modelează sistemul economic și social astfel încât resursele naturale globale și sistemele de suport ale vieții să fie menținute.

Obiective de dezvoltare durabilă

Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) reprezintă actualul set armonizat al Adunării Generale a Națiunilor Unite, format din șaptesprezece obiective de dezvoltare internaționale viitoare. Agenda oficială pentru dezvoltare durabilă adoptată la 25 septembrie 2015 cuprinde 92 de paragrafe, paragraful principal (51) prezentând cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) și 169 de obiective asociate acestora. Cele șaptesprezece obiective includ:

(1) Fără sărăcie ,

(2) Foame zero ,

(3) Bună sănătate și bunăstare

(4) Educație de calitate ,

(5) Egalitate de gen ,

(6) Apă curată și canalizare ,

(7) Energie accesibilă și curată

(8) Muncă decentă și creștere economică ,

(9) industrie, inovare și infrastructură ,

(10) reducerea inegalității ,

(11) orașe și comunități durabile ,

(12) consum și producție responsabilă ,

(13) acțiune climatică ,

(14) Viață subacvatică ,

(15) Viața pe uscat ,

(16)Pace, justiție și instituții puternice ,

(17) Parteneriate pentru obiective .

EGALITATEA DE SANSE SI NEDISCRIMINARE

Egalitatea de sanse defineste acea situatie in care ierarhiile existente in societate sunt determinate de un proces competitiv la care toti membrii societătii au acces in mod egal.

In ceea ce priveste egalitatea de tratament intre bărbati si femei, sau egalitatea de gen, Consiliul European a definit in anul 1998 acest concept in felul următor: „Egalitatea de gen presupune un nivel egal de vizibilitate, afirmare si participare pentru ambele sexe in toate sferele vietii publice si private. Egalitatea de gen este opusul inegalității de gen, nu a diferentelor de gen, si urmăreste promovarea participării depline a femeilor si bărbatilor in societate."

In ceea ce priveste nediscriminarea, Declaratia Universală a Drepturilor Omului stipulează la art. 2: „Fiecare om se poate prevala de toate drepturile si libertătile proclamate in prezenta Declaratie fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine natională sau socială, avere, nastere sau orice alte imprejurări."

Deși există încă inegalități, în ultimele decenii, UE a făcut progrese mari în direcția asigurării egalității dintre femei și bărbați. Iată măsurile care au dat rezultate:

- legislația privind tratamentul egal
- integrarea perspectivei de gen în toate celelalte politici
- măsuri specifice de promovare a femeii

Semnele sunt îmbucurătoare: tot mai multe femei lucrează și obțin calificări mai bune.

Există însă în continuare disparități. Femeile muncesc încă, în mare parte, în sectoarele mai slab plătite și ocupă mai puțin posturi decizionale.

Egalitatea de şanse (equal opportunities) reprezintă conceptul conform căruia toate fiinţele umane sunt libere să-si dezvolte capacităţile personale şi să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte; faptul că diferitele comportamente, aspiraţii şi necesităţi ale femeilor şi bărbaţilor sunt

luate în considerare, evaluate şi favorizate în mod egal înseamnă că femeile şi bărbaţii se bucură de aceeaşi libertate de a-şi realiza aspiraţiile.

Relevanţa în problemele de gen (gender relevance) reprezintă punerea în discuţie a relevanţei unei politici sau a unei acţiuni cu privire la relaţiile de gen, a egalităţii dintre femei şi bărbaţi.

Abordarea integratoare a egalităţii de gen (gender mainstreaming) reprezintă elementul esenţial utilizat în definiţia abordării integratoare a egalităţii de gen este punerea accentului pe procesele de elaborare a politicilor. Abordarea integratoare se referă la (re)organizarea procedurilor şi reglementărilor uzuale, (re)organizarea responsabilităţilor şi capacităţilor în scopul integrării perspectivei de gen în toate aceste proceduri, reglementări, responsabilităţi, capacităţi, etc. Se referă, de asemenea, la utilizarea expertizei de gen în elaborarea şi planificarea politicilor, utilizarea analizei privind impactul de gen în acest proces, includerea consultărilor şi participării grupurilor şi organizaţiilor relevante. Numai când toate aceste (pre)condiţii sunt îndeplinite se poate afirma că procesul abordării integratoare este în curs de realizare.

Dizabilitatea(disability) reprezintă termenul general pentru pierderile sau devierile semnificative ale funcţiilor sau structurilor organismului, dificultăţile individului în executarea de activităţi şi problemele întâmpinate prin implicarea în situaţii de viaţă, conform Clasificării Internaţionale a Funcţionării Dizabilităţii şi Sănătăţii;

Discriminare (discrimination) reprezintă a diferenţia sau a trata diferit două persoane sau două situaţii, atunci când nu există o distincţie relevantă între acestea sau de a trata într-o manieră identică situaţii care sunt în fapt diferite. Directive UE anti-discriminare interzic atât discriminarea directă, cât şi discriminarea indirectă şi dau aceeaşi definiţie a discriminării.

Egalitatea între femei şi bărbaţi **este un** drept fundamental, o valoare comună a UE, și o condiție necesară pentru realizarea obiectivelor UE de creștere economică, ocuparea forței de muncă și a coeziunii sociale. Cu toate că inegalitățile încă există, în prezent UE a făcut progrese semnificative în ultimele decenii în realizarea egalității între femei și bărbați. Aceasta este – în principal – datorită legislației de tratament egal, integrarea dimensiunii egalității de gen și măsurile specifice pentru

avansarea femeilor; Aceste aspecte vizează accesul la ocuparea forței de muncă, egalitatea salarială, protecția maternității, concediul parental, de asigurări sociale și profesionale, securitatea socială, sarcina probei în cazurile de discriminare și de auto-ocupare a forței de muncă.

Principiul egalității de șanse intre femei si bărbați a început sa fie transpus in legislația și în politicile UE, urmărindu-se reglementarea vieții sociale a Statelor Membre din perspective economice. Astfel, egalitatea între femei și bărbați pe piața muncii s-a dovedit de importanță crucială în spațiul comunitar, plasând problematica egalității de șanse în centrul Strategiei Europene pentru Ocupare. Strategia Comunitara urmărește să combine integrarea perspective de gen în toate politicile și programele Comunității Europene concomitent (complementar) cu promovarea acțiunilor specifice în favoarea femeilor.

În plus față de dispozițiile legale referitoare la egalitatea de tratament dintre bărbați și femei, legislația UE anti-discriminare a fost înlocuita de asigurarea unui nivel minim de protecție și un tratament egal pentru toată lumea de viață și de muncă în Europa. Aceste legi sunt proiectate pentru a asigura un tratament egal, indiferent de:

- rasă sau origine etnică
- religie si credință
- dizabilități
- orientare sexuală
- vârstă

Aceste legi au scopul de a asigura egalitatea de tratament, în multe aspecte legate de viața de zi cu zi - de la locul de muncă, care acoperă probleme de educație, asistență medicală și de acces la bunuri și servicii.

Strategia UE 2020-2025 privind egalitatea de gen se aliniază angajamentului Comisiei von der Leyen de a realiza o Uniune a egalității. Ea conține obiective de politică și acțiuni care ar putea duce la progrese mari. Până în 2025, Europa s-ar putea apropia mult de dezideratul de a deveni un continent în care femeile sunt egale cu bărbații. Ideea este ca toți europenii – femei sau bărbați,

fete sau băieți – să se bucure de libertatea de a-și urma propria cale, să aibă șanse egale de a prospera, să poată fi membri egali în societate și să poată deveni lideri dacă o merită.

Obiectivele-cheie sunt:

- încetarea violenței împotriva femeilor;
- combaterea stereotipurilor de gen;
- eliminarea disparităților de gen de pe piața forței de muncă;
- asigurarea unei participări egale a femeilor și a bărbaților în diferite sectoare ale economiei;
- eliminarea diferenței de remunerare între femei și bărbați și a disparităților de gen în ceea ce privește pensiile;
- eliminarea discrepanțelor de gen în ceea ce privește asumarea responsabilităților familiale și atingerea echilibrului de gen în procesul decizional și în politică.

Strategia urmează o abordare dublă:

- integrarea perspectivei de gen în toate celelalte politici, combinată cu acțiuni specifice.
- Intersecționalitatea este principiul orizontal pentru punerea sa în aplicare.

Deși strategia se concentrează pe acțiunile de pe teritoriul UE, ea este coerentă și cu politica externă a UE privind egalitatea de gen și emanciparea femeilor.

Angajamentul strategic față de egalitatea de gen pentru perioada 2016-2019 a definit cadrul eforturilor depuse de Comisia Europeană în perioada de referință în direcția asigurării egalității de gen.

Acesta s-a axat pe 5 domenii prioritare:

- asigurarea unei mai largi participări a femeilor pe piața muncii și a independenței economice pentru femei și bărbați;
- reducerea diferențelor dintre femei și bărbați în materie de remunerare, de câștiguri și de pensii, combătându-se astfel sărăcia în rândul femeilor;
- promovarea egalității dintre femei și bărbați în cadrul procesului decizional;

- combaterea violenței împotriva femeilor și protejarea și sprijinirea victimelor;
- promovarea egalității de gen și a drepturilor femeilor în întreaga lume.

Angajamentul strategic stabilește obiective în fiecare din aceste domenii și identifică peste 30 de acțiuni concrete. UE își reafirmă angajamentul pentru integrarea perspectivei de gen în toate politicile și în toate programele de finanțare ale UE.

Ca si cetățeni cu drepturi depline, *persoanele cu handicap* au drepturi egale și au dreptul la demnitate, egalitate de tratament, de viață independenta și de participarea deplină în societate. Activarea persoanelor cu handicap de a beneficia de aceste drepturi este principalul scop al UE de strategie pe termen lung pentru includerea lor activă. Până în 2010, Comisia Europeană dorește să vadă îmbunătățiri în perspectivele de ocupare a forței de muncă, accesibilitatea și de viață independentă. Persoane cu handicap sunt implicate în proces, pe baza principiului european: "Nimic despre persoane cu handicap fără persoane cu handicap".

UE promovează incluziunea activă și participarea deplină a persoanelor cu handicap în societate, în acord cu abordarea europeana a drepturilor omului referitoare la problemele de handicap. Drepturile persoanelor cu handicap este o problemă și nu o problemă de discreție.

Fondul Social European (FSE) este o sursă importantă de finanțare pentru activități destinate dezvoltării capacității de ocupare a forței de muncă și a resurselor umane. Este folosit ca o completare pentru politicile introduse în scopul realizării obiectivului de a promova oportunitățile de ocupare a forței de muncă pentru toți cetățenii, în cadrul unei societăți incluzive.

Scopul principal al FSE este acela de a sprijini măsurile care previn și combat șomajul, care contribuie la dezvoltarea resurselor umane și prevăd integrarea socială pe piața muncii, astfel încât să promoveze un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, egalitate de șanse pentru femei și bărbați, dezvoltare durabilă și coeziune economică și socială. În mod special, trebuie să sprijine măsurile luate în conformitate cu Strategia Europeană și Liniile Directoare privind Ocuparea Forței de Muncă.

Legislația românească ajută la o mai bună înțelegere a conceptului de Egalitate de Gen. Conform Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, prin egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați se înțelege luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora.

Legea nr. 202/2002 are ca scop eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex din sectorul public și cel privat, în domenii ca munca, educația, sănătatea, cultura, informarea, furnizarea și accesul la bunuri și servicii etc.

Legea 202/2002 definește de asemenea termeni care denotă principalele categorii de încălcare a acestor principii, cum sunt:

- discriminarea directă – situația în care o persoană este tratată mai puțin favorabil, pe criterii de sex, decât este, a fost sau ar fi tratată altă persoană într-o situație comparabilă;
- hărțuirea – situația în care se manifestă un comportament nedorit, legat de sexul persoanei, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității persoanei în cauză și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;
- hărțuirea sexuală – situația în care se manifestă un comportament nedorit cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor.

În structura organizatorică a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale s-a înființat Direcția Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați (DESFB) care are urmatoarele atribuții ale Direcției Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați:

- Elaborarea politicilor și planurilor naționale de acțiune ale Guvernului în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați și coordonarea aplicării acestora;
- Primirea de reclamații/plângeri privind încălcarea dispozițiilor normative, referitoare la

principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și al nediscriminării după criteriul de sex, de la persoane fizice, persoane juridice, instituții publice și private și transmiterea lor către instituțiile competente în vederea soluționăriișiaplicării sancțiunii;

- Avizarea proiectelor de acte normative, inițiate de celelalte ministere și de alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în vederea integrării și respectării principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați;
- Elaborarea de rapoarte, studii, analize și prognoze privind aplicarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în toate domeniile de activitate;
- Asigurarea schimbului de informații cu organismele europene și alte organisme și instituții internaționale la care România este parte, pentru domeniul egalității de șanse între bărbați și femei.

Direcția Egalitate de Șanse între femei și bărbați este organizată în două compartimente tehnice:Compartimentul Cercetare și Strategii și Compartimentul Instrumente Strategice UE și Internaționale.

Este important de menționat că practicile discriminatorii pot îmbrăca trei forme:

- **Discriminarea directă**, o formă mai gravă și dăunătoare decât cea indirectă, dar, în același timp, mai rară și ușor de identificat, survine atunci când o persoană beneficiază de un tratament diferențiat, mai puțin favorabil, decât alte persoane care au fost, sunt sau ar putea fi într-o situație similară, în baza unor criterii legate de gen, vârstă, naționalitate, rasă, caracteristici sau convingeri personale ;
- **Discriminarea indirectă**, mai frecventă, însă dificil de identificat și combătut, survine atunci când o practică, o prevedere sau un criteriu care aparent se aplică tuturor persoanelor în egală măsură, generează efecte care defavorizează în mod nejustificat anumite persoane în raport altele aflate într-o situație comparabilă, în baza unor criterii legate de gen, vârstă, naționalitate, rasă, caracteristici sau convingeri personale.

- **Hărțuirea** - este crearea unui mediu ostil, inconfortabil, ofensator pentru persoanele care aparțin unei anumite categorii sociale. Hărțuirea poate fi mascată sub forma unor glume sau a unor acțiuni aparent inofensive.Atunci când un coleg face glume rasiste, misogine sau homofobe este un exemplu clar de hărțuire.